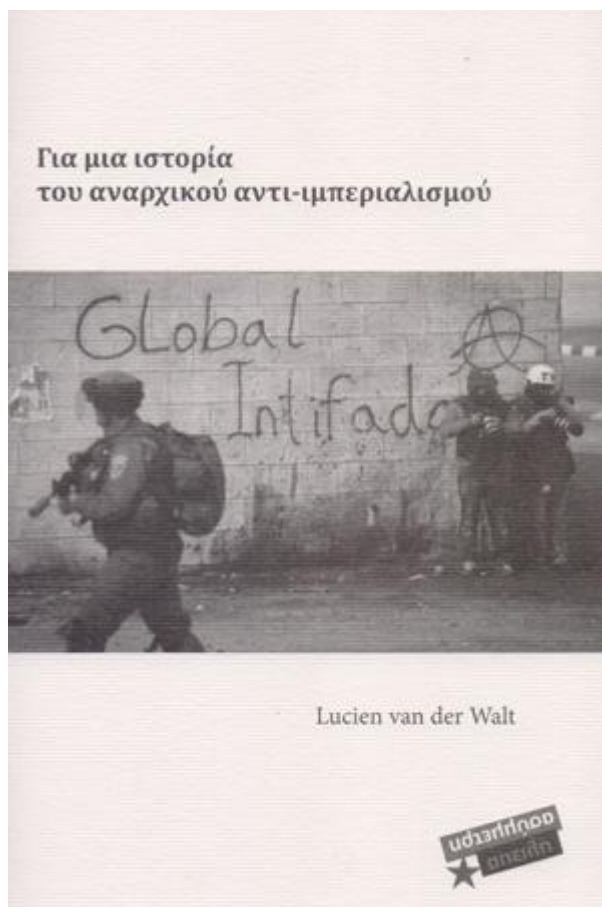

Για μια ιστορία του αναρχικού αντι-ιμπεριαλισμού – Lucien Van Der Walt

“Σε αυτόν τον αγώνα μόνο οι εργάτες και οι αγρότες θα φτάσουν μέχρι το τέλος”

Το αναρχικό κίνημα έχει μια μακρά ιστορική παράδοση στη μάχη ενάντια στον ιμπεριαλισμό, η οποία ξεκινάει από τη δεκαετία του 1860 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Από την Κούβα, στην Αίγυπτο, στην Ιρλανδία, στη Μακεδονία, στην Κορέα, στην Αλγερία και το Μαρόκο, το αναρχικό κίνημα έχει πληρώσει με αίμα την εναντίωση του στην ιμπεριαλιστική κυριαρχία και τον έλεγχο. Ωστόσο, ενώ οι αναρχικοί έχουν συμμετάσχει ενεργά σε εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες, παράλληλα υποστηρίζουν ότι η καταστροφή της εθνικής καταπίεσης και του ιμπεριαλισμού μπορεί να επιτευχθεί πραγματικά μόνο μέσα από την καταστροφή τόσο του καπιταλισμού όσο και του κρατισμού και τη δημιουργία μιας διεθνούς αναρχοκομμουνιστικής κοινωνίας.

Το παραπάνω δεν σημαίνει πως οι αναρχικοί δεν συμμετέχουν σε εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες που δεν έχουν τέτοιους στόχους. Αντ' αυτού, οι αναρχικοί στέκονται αλληλέγγυοι με τους αντιιμπεριαλιστικούς αγώνες, αλλά επιδιώκουν να αναδιαμορφώσουν τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα σε κινήματα προς την κοινωνική απελευθέρωση. Αυτά τα κινήματα θα είναι ταυτόχρονα αντικαπιταλιστικά και αντιιμπεριαλιστικά και θα βασίζονται στο διεθνισμό και όχι στον σοβινισμό, θα συνδέουν αγώνες στα ιμπεριαλιστικά κέντρα άμεσα με τους αγώνες των καταπιεσμένων περιοχών και θα πρέπει να ελέγχονται από την εργατική τάξη και την αγροτιά και να αντικατοπτρίζουν τα συμφέροντά τους.

Με άλλα λόγια, είμαστε αλληλέγγυοι με τα αντιιμπεριαλιστικά κινήματα, αλλά καταδικάζουμε όσους χρησιμοποιούν τέτοια κινήματα για να προωθήσουν αντιδραστικές πολιτιστικές ατζέντες (για παράδειγμα, αυτούς που αντιτίθενται στα δικαιώματα των γυναικών στο όνομα της κουλτούρας και του πολιτισμού τους) και πολεμάμε τις προσπάθειες των τοπικών καπιταλιστών και της μεσαίας τάξης να καρπωθούν και να χειραγωγήσουν αυτά τα κινήματα. Είμαστε αντίθετοι με την κρατική καταστολή των αντιιμπεριαλιστικών κινήματων, όπως ακριβώς απορρίπτουμε το δικαίωμα του κράτους να αποφασίσει τι είναι και τι δεν είναι αποδεκτή και νόμιμη διαμαρτυρία. Ωστόσο, (οι εθνικοαπελευθερωτικοί αγώνες) δεν αποτελούν κάποιου είδους πραγματική απελευθέρωση, αν το μόνο που αλλάζει είναι το χρώμα ή η γλώσσα της καπιταλιστικής τάξης.

Ενάντια στον Εθνικισμό

Αυτό το οποίο κατά βάση μας διαφοροποιεί από το πολιτικό ρεύμα που κυριάρχησε στα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα από την δεκαετία του 1940, είναι η ιδεολογία του εθνικισμού. Ο εθνικισμός είναι μια πολιτική στρατηγική που υποστηρίζει ότι το βασικό καθήκον της αντιιμπεριαλιστικής πάλης είναι να δημιουργηθεί ένα ανεξάρτητο έθνος – κράτος. Είναι μέσω αυτών των ανεξάρτητων κρατών, οι εθνικιστές υποστηρίζουν, όπου το έθνος στο σύνολο του θα ασκήσει την γενική του θέληση. Σύμφωνα με τα λόγια του Kwame Nkrumah, ο οποίος ηγήθηκε της δημιουργίας του ανεξάρτητου έθνους – κράτους της Γκάνα, ο στόχος ήταν να “Επιδιώξουν αρχικά το πολιτικό βασίλειο, και όλα τα άλλα θα σας δοθούν.”

Προκειμένου να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, οι εθνικιστές ισχυρίζονται ‘οτι είναι απαραίτητο να ενώσουν όλες τις τάξεις εντός του καταπιεσμένου έθνους, υποστηρίζοντας ότι η κοινή εμπειρία της εθνικής καταπίεσης κάνει τις ταξικές διαιρέσεις ασήμαντες, ή ότι η τάξη είναι μια “ξένη” έννοια που δεν συνδέεται με τον αγώνα τους. Έτσι οι εθνικιστές προσπαθούν να αποκρύψουν τις ταξικές διαφορές σε μια προσπάθεια να ιδρύσουν ένα ανεξάρτητο έθνος – κράτος. Τα ταξικά συμφέροντα που κρύβονται πίσω από τον εθνικισμό είναι προφανή. Ο εθνικισμός έχει ιστορικά υπάρξει μια ιδεολογία που αναπτύχθηκε και υπερασπίστηκε από την αστική τάξη και τη μεσαία τάξη στα καταπιεσμένα έθνη. Είναι μια μορφή του αντιιμπεριαλισμού που θέλει να αφαιρέσει τον ιμπεριαλισμό, αλλά να διατηρήσει τον καπιταλισμό, ένας αστικός αντιιμπεριαλισμός που επιθυμεί, εν ολίγοις, να δημιουργήσει για την τοπική αστική τάξη περισσότερο χώρο, περισσότερες ευκαιρίες, περισσότερες διόδους για να εκμεταλλευτεί την τοπική εργατική τάξη και να αναπτύξει τον τοπικό καπιταλισμό.

Ο ρόλος μας ως αναρχικών σχετικά με τους εθνικιστές είναι επομένως σαφής: μπορεί να χρειαστεί να πολεμήσουμε παραπλεύρως με τους εθνικιστές για περιορισμένες μεταρρυθμίσεις και νίκες ενάντια στον ιμπεριαλισμό, αλλά αγωνιζόμαστε ενάντια στον κρατισμό και τον καπιταλισμό των εθνικιστών. Ο ρόλος μας είναι να κερδίσουμε την μαζική υποστήριξη για την αναρχική προσέγγιση προς την ιμπεριαλιστική κυριαρχία και να πάρουμε με το μέρος μας τους εργάτες και αγρότες μακριά από τον εθνικισμό προς ένα διεθνιστικό εργατικό πρόγραμμα, αυτό του αναρχισμού. Αυτό απαιτεί την ενεργό συμμετοχή σε εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες, αλλά και την πολιτική ανεξαρτησία από τους εθνικιστές. Η εθνική απελευθέρωση πρέπει να διαφοροποιηθεί από τον εθνικισμό, που είναι το ταξικό πρόγραμμα της αστικής τάξης: είμαστε ενάντια στον ιμπεριαλισμό, αλλά επίσης, ενάντια και στον εθνικισμό.

Ο Μπακούνιν και η Πρώτη Διεθνής

Η υποστήριξη των εθνικοαπελευθερωτικών αγώνων προκύπτει άμεσα από την αντίθεση του αναρχισμού στις ιεραρχικές πολιτικές δομές, την οικονομική ανισότητα και την υπεράσπιση της ελεύθερης διεθνούς συνομοσπονδίας των αυτοδιοικουμένων κομμούνων και των εργατικών ενώσεων. Την ίδια στιγμή, ωστόσο, η δέσμευση του αναρχισμού στη γενική κοινωνική και οικονομική χειραφέτηση σημαίνει ότι ο αναρχισμός απορρίπτει τις κρατικές λύσεις για την εθνική καταπίεση που αφήνουν τον καπιταλισμό και την κυβέρνηση στη θέση τους. Αν κάποιος θα μπορούσε να ονομαστεί ως ιδρυτής του επαναστατικού αναρχισμού, αυτός είναι ο Μιχαήλ Μπακούνιν (1818 – 1876). Οι πολιτικές ρίζες του Μπακούνιν βρίσκονταν μέσα στα απελευθερωτικά κινήματα της Ανατολικής Ευρώπης και έμεινε αφοσιωμένος προς αυτό που σήμερα θα ονομαζόταν “αντιαποικιοκρατία” καθ’ όλη τη διάρκεια της ζωής του. Όταν ο Μπακούνιν μετακινήθηκε (ιδεολογικά) από τον πανσλαβικό εθνικισμό προς τον αναρχισμό στη δεκαετία του 1863, ο ίδιος εξακολούθησε να είναι υπέρ της υποστήριξης των αγώνων για εθνική αυτοδιάθεση.

Ο ίδιος εξέφρασε αμφιβολίες για το κατά πόσον η “ιμπεριαλιστική Ευρώπη” θα μπορούσε να κρατήσει τις αποικιακές χώρες στη δουλεία: “Τα δύο τρίτα της ανθρωπότητας, 800 εκατομμύρια ασιάτες κοιμώμενοι στην δουλεία τους, θα ξυπνήσουν κατ’ ανάγκη και θα αρχίσουν να κινούνται”[1].

Ο Μπακούνιν προχώρησε στο να δηλώσει την “έντονη συμπάθεια του προς κάθε εθνική εξέγερση ενάντια σε κάθε μορφή καταπίεσης”, δηλώνοντας ότι κάθε λαός “έχει το δικαίωμα να προσδιορίζει τον εαυτό του....κανείς δεν έχει το δικαίωμα να επιβάλει την ενδυμασία του, τα έθιμα, τις γλώσσες και τους νόμους του” [2].

Ανατολική Ευρώπη

Το κρίσιμο ζήτημα, όμως, αποτελεί το “προς ποια κατεύθυνση και με ποιο σκοπό” θα στραφεί το εθνικοαπελευθερωτικό κίνημα; Για τον Μπακούνιν, η εθνική απελευθέρωση πρέπει να επιτευχθεί “τόσο προς τα οικονομικά, όσο και τα πολιτικά συμφέροντα των μαζών”. Αν ο αντιαποικιακός αγώνας διεξάγεται με την “φιλόδοξη πρόθεση να δημιουργήσει ένα ισχυρό κράτος” ή εάν “γίνεται χωρίς το λαό” και “πρέπει, επομένως, να εξαρτάται για την επιτυχία του σε μια προνομιούχα τάξη” θα γίνει ένα “οπισθοδρομικό, ολέθριο, αντεπαναστατικό κίνημα.” [3]

“Κάθε αποκλειστικά πολιτική επανάσταση -είτε πρόκειται για την υπεράσπιση της εθνικής ανεξαρτησίας ή για εσωτερική αλλαγή- που δεν αποσκοπεί στην άμεση και πραγματική πολιτική και οικονομική χειραφέτηση των ανθρώπων θα είναι μια ψεύτικη επανάσταση. Οι στόχοι της θα είναι ανέφικτοι και οι συνέπειες της αντιδραστικές.” [4]

Έτσι, αν η εθνική απελευθέρωση πρόκειται να πετύχει περισσότερο από την απλή αντικατάσταση των ξένων καταπιεστών από τοπικούς καταπιεστές, το εθνικοαπελευθερωτικό κίνημα πρέπει, επομένως, να συγχωνευθεί με την επαναστατική πάλη της εργατικής τάξης και της αγροτιάς ενάντια τόσο στον καπιταλισμό όσο και το κράτος. Χωρίς κοινωνικούς επαναστατικούς σκοπούς η εθνική απελευθέρωση θα είναι απλώς μια αστική επανάσταση. Ο εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας της εργατικής τάξης και της αγροτιάς πρέπει να είναι αποφασιστικά αντικρατικός, μιας και το κράτος συνεπάγεται την κατ’ ανάγκην διατήρηση μιας προνομιούχας τάξης και το κρατικό σύστημα θα αναδημιουργεί συνεχώς το πρόβλημα της εθνικής καταπίεσης: “για να υπάρξει ένα κράτος πρέπει να γίνει εισβολέας άλλων κρατών (...) θα πρέπει να είναι έτοιμο να καταλάβει μια ξένη χώρα και να κρατήσει εκατομμύρια ανθρώπους σε υποταγή”.

Ο εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας των καταπιεσμένων εθνικοτήτων πρέπει να έχει διεθνιστικό χαρακτήρα, δεδομένου ότι πρέπει να υποκαταστήσει τις εμμονές των πολιτισμικών διαφορών με τα πανανθρώπινα ιδανικά της ελευθερίας του ανθρώπου, θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τη διεθνή ταξική πάλη για την “πολιτική και οικονομική χειραφέτηση από το ζυγό του κράτους” και των τάξεων που αντιπροσωπεύει, και θα πρέπει να πραγματοποιηθεί, τελικά, ως μέρος μιας διεθνούς επανάστασης: “μια κοινωνική επανάσταση (...) είναι από την ίδια της τη φύση διεθνιστική στον σκοπό της” και οι καταπιεσμένες εθνικότητες “πρέπει επομένως να συνδέουν τις φιλοδοξίες και τις δυνάμεις τους με τις προσδοκίες και τις δυνάμεις όλων των άλλων χωρών”. [5] Το “κρατικό μονοπάτι που περιλαμβάνει τη σύσταση χωριστών ...κρατών” είναι εντελώς καταστροφικό για τις μεγάλες μάζες του λαού”, επειδή δεν καταργεί την ταξική εξουσία αλλά απλώς αλλάζει την εθνικότητα της άρχουσας τάξης[6]. Αντίθετα, το κρατικό σύστημα θα πρέπει να καταργηθεί και να αντικατασταθεί από έναν συνασπισμό των εργασιακών και κοινοτικών δομών, “διευθυνόμενο από τα κάτω προς τα πάνω (.....)σύμφωνα με τις αρχές της ελεύθερης ομοσπονδίας” [7].

Οι ιδέες αυτές προωθήθηκαν στην Ανατολική Ευρώπη από τη δεκαετία του 1870, καθώς οι αναρχικοί έπαιξαν ενεργό ρόλο στις εξεγέρσεις του 1873 στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη κατά του αυστρο-ουγγρικού ιμπεριαλισμού. Οι αναρχικοί πήραν επίσης ενεργό μέρος στο “Εθνικό Επαναστατικό Κίνημα” στη Μακεδονία εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Τουλάχιστον 60 έδωσαν τη ζωή τους σε αυτόν τον αγώνα, ιδιαίτερα στη μεγάλη εξέγερση του 1903. Αυτή η παράδοση του αναρχικού αντιιμπεριαλισμού συνεχίστηκε 15 χρόνια αργότερα στην Ουκρανία, όπου το μαχνοβίτικο κίνημα οργάνωσε μια τιτάνια επανάσταση αγροτών που διέλυσαν όχι μόνο τη γερμανική κατοχή της Ουκρανίας, αλλά απέκρουσαν τις εισβολές τόσο του κόκκινου όσο και του λευκού στρατού μέχρι το 1921, ενώ προχώρησε στην αναδιανομή της γης, εγκαθιδρύοντας την εργατική και αγροτική αυτοδιαχείριση σε πολλούς τομείς και δημιούργησε ένα Επαναστατικό Εξεγερτικό Στρατό υπό τον έλεγχο των εργατών και των αγροτών.

Αίγυπτος και Αλγερία

Στη δεκαετία του 1870, επίσης, οι αναρχικοί άρχισαν να οργανώνονται στην Αίγυπτο, κυρίως στην Αλεξάνδρεια, όπου ένα τοπικό αναρχικό περιοδικό εμφανίστηκε το 1877 [8] και η αναρχική ομάδα της Αιγύπτου εκπροσωπήθηκε το Σεπτέμβριο 1877 στο Συνέδριο της “Διεθνούς του Saint-Imier” (σημ. η αναρχική Διεθνής, που συστάθηκε από τους αναρχικούς που συμμετείχαν στην πρώτη Διεθνή, μετά από την διάσπαση της το 1872) [9]. Μια “Αιγυπτιακή Ομοσπονδία” εκπροσωπήθηκε το 1881 στο Διεθνές Επαναστατικό Σοσιαλιστικό Συνέδριο από τον γνωστό Ερρίκο Μαλατέστα, αυτή τη φορά συμπεριλαμβανομένων “ομάδων από την Κωνσταντινούπολη και την Αλεξάνδρεια” [10]. Ο Μαλατέστα, ο οποίος έζησε στην Αίγυπτο, ως πολιτικός πρόσφυγας το 1878 και το 1882 [11], ενεπλάκη το 1882 στην “εξέγερση του Πασά” που ακολούθησε την ανάληψη της αιγυπτιακής οικονομίας από μια αγγλο-γαλλική επιτροπή το 1876 που εκπροσωπούσε τους διεθνείς πιστωτές. Έφτασε ειδικά για να επιδιώξει “έναν επαναστατικό σκοπό που θα συνδεόταν με την εξέγερση των ιθαγενών κατά τις ημέρες του Αραμπί Πασά,” [12] και “πολέμησε με τους Αιγύπτιους εναντίον των Άγγλων αποικιοκρατών”. [13]

Στην Αλγερία, το αναρχικό κίνημα αναδύθηκε το δέκατο ένατο αιώνα. Η επαναστατική συνδικαλιστική Γενική Συνομοσπονδία Εργατών CGT-SR είχε ένα τμήμα στην Αλγερία. Όπως και άλλες αναρχικές οργανώσεις, η CGT-SR εναντιωνόταν στην γαλλική αποικιοκρατία και με μια κοινή δήλωση της Αναρχικής Ένωσης, της CGT-SR και της Ένωσης Αναρχικών Ομοσπονδιών για τα εκατό χρόνια από τη γαλλική κατοχή της Αλγερίας το 1930, υποστήριξαν: “Πολιτισμός; Πρόοδος; Εμείς λέμε: φόνος!” [14].

Ένας από τους σπουδαιότερους αγωνιστές του τμήματος της CGT-SR της Αλγερίας, καθώς και της Αναρχικής Ένωσης και της αναρχικής ομάδας των Ιθαγενών Αλγερινών, ήταν ο Sail Mohamed (1894-1953), ένας αλγερινός αναρχικός που δραστηριοποιήθηκε στο αναρχικό κίνημα από τη δεκαετία του 1910 μέχρι το θάνατό του το 1953. Ο Sail Mohamed ήταν ιδρυτής οργανώσεων όπως η Ένωση για τα Δικαιώματα των Αυτοχθόνων Αλγερινών και της αναρχικής ομάδας των Ιθαγενών Αλγερινών. Το 1929 ήταν γραμματέας της “Επιτροπής για την Υπεράσπιση των Αλγερινών κατά των προκλήσεων της εκατονταετηρίδας” (σμ: οι Γάλλοι θα γιόρταζαν τα 100 χρόνια από την κατάκτηση της Αλγερίας). Ο Sail Mohamed ήταν επίσης εκδότης της βορειοαφρικανικής έκδοσης του αναρχικού περιοδικού “Terre Libre” και τακτικός αρθρογράφος των αναρχικών περιοδικών σχετικά με το αλγερινό ζήτημα. [15]

Ευρώπη και Μαρόκο

Η εναντίωση στον ιμπεριαλισμό αποτελούσε ένα σημαντικό μέρος των αναρχικών αντιιμπεριαλιστικών εκστρατειών στα ιμπεριαλιστικά κέντρα, τονίζοντας ότι οι αποικιακοί πόλεμοι δεν εξυπηρετούν τα συμφέροντα των εργατών, αλλά μάλλον τους σκοπούς του καπιταλισμού. Η CGT στη Γαλλία, για παράδειγμα, διέθεσε ένα σημαντικό μέρος του Τύπου της για να καταδείξει τον ρόλο των Γάλλων καπιταλιστών στη Βόρεια Αφρική. Το πρώτο τεύχος της La Bataille Syndicaliste, η οποία κυκλοφόρησε την 27η Απριλίου του 1911, εξέθετε το “Μαροκινό Συνδικάτο”: τους συγκαλυμμένους άνδρες που υπαγόρευαν εντολές στους υπουργούς και διπλωμάτες και ζητούσαν έναν πόλεμο που θα τονώσει τη ζήτηση για όπλα, εδάφη και σιδηροδρομικές γραμμές και θα οδηγήσει στην επιβολή φόρου επί των ιθαγενών πληθυσμών. [16]

Στην Ισπανία, η “Τραγική Εβδομάδα” ξεκίνησε τη Δευτέρα 26 Ιουλίου 1909, όταν η εργατική ένωση, Solidarad Obrera, η οποία οδηγήθηκε από μια επιτροπή αναρχικών και σοσιαλιστών, κάλεσε σε γενική απεργία ενάντια στην κλήση των -κατά κύριο λόγο μελών της εργατικής τάξης- εφέδρων του στρατού για τον αποικιακό πόλεμο στο Μαρόκο. [17] Ως την Τρίτη, οι εργάτες είχαν τον έλεγχο της Βαρκελώνης, το “μαύρο ρόδο του αναρχισμού”, τα τραίνα των στρατευμάτων είχαν διακοπεί, τραμ ανατράπηκαν, οι επικοινωνίες κόπηκαν και στήθηκαν οδοφράγματα. Από την Πέμπτη, ξέσπασαν συγκρούσεις με τις κυβερνητικές δυνάμεις, και πάνω από 150 εργάτες έχασαν τη ζωή τους στις οδομαχίες.

Οι έφεδροι ήταν απογοητευμένοι και αρνητικοί λόγω των καταστροφικών προηγούμενων αποικιακών εκστρατειών στην Κούβα, τις Φιλιππίνες και το Πουέρτο Ρίκο, [18], αλλά η τραγική εβδομάδα πρέπει να εκληφθεί ως μια αντιιμπεριαλιστική εξέγερση που βρίσκεται μέσα σε μια μακρά παράδοση του αναρχικού αντιιμπεριαλισμού στην Ισπανία. Η “άρνηση των εφέδρων της Καταλονίας να υπηρετήσουν στον πόλεμο εναντίον των κατοίκων της ορεινής περιοχής του Riff του Μαρόκο”, “ένα από τα πιο σημαντικά” γεγονότα της σύγχρονης εποχής, [19] αντανάκλασε την κοινή αντίληψη ότι ο πόλεμος είχε διεξαχθεί καθαρά προς το συμφέρον των ιδιοκτητών των ορυχείων του Riff, [20] και ότι η επιστράτευση ήταν “μια σκόπιμη πράξη του ταξικού πολέμου και της εκμετάλλευσης από το κέντρο” [21].

Το 1911, η νεοϊδρυθείσα, αναρχοσυνδικαλιστική, Εθνική Συνομοσπονδία Εργασίας (CNT), συνεχίστρια της Solidarad Obrera, σηματοδότησε τη γέννηση της με μια γενική απεργία στις 16 Σεπτεμβρίου που είχε δύο αιτήματα: την υπεράσπιση των απεργών στο Μπιλμπάο και την εναντίωση στον πόλεμο στο Μαρόκο [22]. Και πάλι, το 1922, μετά από μια καταστροφική μάχη ενάντια στις δυνάμεις του Abd el-Krim στο Μαρόκο τον Αύγουστο, μια μάχη στην οποία τουλάχιστον 10.000 Ισπανοί στρατιώτες έχασαν τη ζωή τους: “ο ισπανικός λαός ήταν γεμάτος αγανάκτηση και απαιτούσε, όχι μόνο ένα τέλος στον πόλεμο, αλλά και οι υπεύθυνοι για τη σφαγή και οι πολιτικοί, οι οποίοι υποστήριξαν την επιχείρηση στην Αφρική να προσαχθούν σε δίκη”, εκφράζοντας την οργή τους με ταραχές και απεργίες στις βιομηχανικές περιοχές [23].

Κούβα

Στον αποικιακό πόλεμο της Κούβας (1895 – 1904), οι Κουβανοί αναρχικοί και τα συνδικάτα τους ένωσαν τις αυτονομιστικές ένοπλες δυνάμεις, και έκαναν προπαγάνδα μεταξύ των ισπανικών στρατευμάτων. Οι Ισπανοί αναρχικοί, επίσης, προχώρησαν σε μια εκστρατεία προπαγάνδωσης εναντίον του κουβανικού πολέμου μεταξύ των αγροτών, εργατών και των στρατιωτών στην ίδια τους τη χώρα. [24] “Όλοι οι Ισπανοί αναρχικοί αποδοκίμασαν τον πόλεμο και κάλεσαν τους εργάτες να παρακούσουν την στρατιωτική εξουσία και να αρνηθούν να πολεμήσουν στην Κούβα” οδηγώντας σε αρκετές ανταρσίες μεταξύ των νεοσύλλεκτων [25]. Μέσω της αντίστασης στον αστικό εθνικισμό και τον κρατισμό, οι αναρχικοί θέλησαν να δώσουν στην αποικιακή εξέγερση έναν κοινωνικό επαναστατικό χαρακτήρα. Στο συνέδριο του 1892 στην Κούβα, η Συμμαχία των Αναρχικών Εργατών κάλεσε την κουβανική εργατική τάξη να ενταχθεί στις τάξεις του “επαναστατικού σοσιαλισμού” και να λάβουν το δρόμο της ανεξαρτησίας, σημειώνοντας ότι “...θα ήταν παράλογο για κάποιον που φιλοδοξεί την ατομική ελευθερία να αντιταχθεί στην συλλογική ελευθερία του λαού...”[26]

Όταν ο αναρχικός Michele Angiolillo εκτέλεσε τον Ισπανό πρόεδρο Canovas το 1897, απέδωσε την πράξη του τόσο στην εκδίκηση για την καταπίεση των αναρχικών στην Ισπανία όσο και στην τιμωρία για τις φρικαλεότητες της Ισπανίας στους αποικιακούς πολέμους [27]. Εκτός από το ρόλο του στον αντιαποικιακό αγώνα, το κουβανικό εργατικό κίνημα που βρισκόταν υπό την καθοδήγηση των αναρχικών διαδραμάτισε κεντρικό ρόλο στην υπερνίκηση διαιρέσεων μεταξύ μαύρων και λευκών Κουβανών, και των Ισπανών εργατών. Οι Κουβανοί αναρχικοί “ενσωμάτωσαν με επιτυχία πολλούς μη λευκούς στο εργατικό κίνημα και ανέμειξαν τόσο τους Κουβανούς όσο και τους Ισπανούς σε αυτό”, “προωθώντας την ταξική συνείδηση και συμβάλλοντας στην εξάλειψη των φυλετικών και εθνικών διαιρέσεων των εργατών.”[28]

Η Συμμαχία των Εργατών “διάβρωσε τους φυλετικούς φραγμούς όσο καμία άλλη εργατική ένωση στην Κούβα” στις προσπάθειες της για την κινητοποίηση “ολόκληρου του λαού για τη διατήρηση των απεργιών και των διαδηλώσεων”[29]. Όχι μόνο προσήλθε στην ένωση ένας σημαντικός αριθμός μαύρων, αλλά η ένωση διεξήγαγε επίσης έναν αγώνα ενάντια στις φυλετικές διακρίσεις στους χώρους εργασίας. Η πρώτη απεργία του 1889, για παράδειγμα, περιελάμβανε το αίτημα ότι “τα άτομα της έγχρωμης φυλής είναι σε θέση να εργαστούν εκεί” [30]. Αυτό το αίτημα επανεμφανίστηκε κατά τα επόμενα έτη, όπως και το αίτημα οι μαύροι και οι λευκοί να έχουν το δικαίωμα να “καθίσουν στα ίδια καφενεία”, που τέθηκε στο συλλαλητήριο του 1890 Πρωτομαγιά στην Αβάνα. [31].

Το αναρχικό περιοδικό “El producter”, που ιδρύθηκε το 1887, κατήγγειλε “τις διακρίσεις κατά των αφροκουβανών από τους εργοδότες, ιδιοκτήτες καταστημάτων και τη διοίκηση ειδικότερα”. Και μέσα από καμπάνιες και απεργίες που περιελάμβαναν την “μαζική κινητοποίηση των ανθρώπων από διαφορετικές φυλές και εθνικότητες”, το αναρχικό εργατικό κίνημα στην Κούβα ήταν σε θέση να εξαλείψει “περισσότερες από τις εναπομείνουσες μεθόδους εργασιακής πειθαρχίας που υπήρχαν από την εποχή της δουλείας”, όπως “οι φυλετικές διακρίσεις εις βάρος των μη-λευκών και η σωματική τιμωρία των μαθητευόμενων και των βοηθών”[32].

Μεξικό, Νικαράγουα και ο Αυγουστίνo Σαντίνο

Στο Μεξικό, οι αναρχικοί καθοδήγησαν τις αγροτικές εξεγέρσεις των ιδιάνων, όπως τις εξεγέρσεις του Chavez Lopez το 1869 και του Francisco Zalacosta το 1870. Μεταγενέστερες εκδηλώσεις του μεξικάνικου αναρχισμού και αναρχοσυνδικαλισμού αποτέλεσαν το Μεξικάνικο Φιλελεύθερο Κόμμα, το επαναστατικό συνδικαλιστικό “Σπίτι των Εργατών του Κόσμου” (COM) και το μεξικάνικο τμήμα των Βιομηχανικών Εργατών του Κόσμου (IWW). Ο μεξικάνικος αναρχισμός και ο επαναστατικός συνδικαλισμός αμφισβητούσαν διαρκώς την πολιτική και οικονομική κυριαρχία των Ηνωμένων Πολιτειών και ήταν πολέμιοι της πολιτικής των φυλετικών διακρίσεων εναντίον των μεξικανών εργατών από τις ξένες επιχειρήσεις, καθώς και τις Ηνωμένες Πολιτείες [33]. Στη δεκαετία του 1910, η εστίαση της τοπικής IWW για τα ζητήματα που αφορούσαν την κατάκτηση των βασικών δικαιωμάτων των εργατών, σε συνδυασμό με την υπόσχεση του μελλοντικού εργατικού ελέγχου, βρήκε μια σημαντική απήχηση μεταξύ των εργατών που βρίσκονταν εντός μιας εθνικής επανάστασης, προσπαθώντας να ανακτήσουν τον έλεγχο από τους ξένους στους φυσικούς πόρους της χώρας, τα παραγωγικά μέσα και τις οικονομικές υποδομές” [34].

Στη Νικαράγουα, ο Αυγουστίνo Σέζαρ Σαντίνο (1895-1934), ο ηγέτης του αντάρτικου της Νικαράγουας εναντίον της κατοχής των Ηνωμένων Πολιτειών (1927-1933), παραμένει ένα εθνικό σύμβολο. Η σημαία του Στρατού του Σαντίνο “που ήταν μαυροκόκκινη, είχε μία αναρχοσυνδικαλιστική προέλευση, έχει εισαχθεί στο Μεξικό από τους Ισπανούς μετανάστες”. [35] Οι ετερόκλητες πολιτικές του Σαντίνο πλαισιώνονταν από μια “ιδιότυπη μορφή αναρχοκομμουνισμού”, [36] ενός “ριζοσπαστικού αναρχικού κομμουνισμού” [37] “που αφομοιώθηκε(...) στο Μεξικό κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του Μεξικού”, όπου ο Σαντίνο έλαβε “μια πολιτική διαπαιδαγώγηση στη συνδικαλιστική ιδεολογία, επίσης γνωστή ως αναρχοσυνδικαλισμό, ελευθεριακό σοσιαλισμό ή ορθολογικό κομμουνισμό” [38].

Παρά τις πολιτικές αδυναμίες του κινήματος του Σαντίνο, το EDSNN κινούταν σταθερά προς τα αριστερά καθώς ο Σαντίνο συνειδητοποιούσε ότι “μόνο οι εργάτες και οι αγρότες θα φτάσουν μέχρι το τέλος” στον αγώνα. Έτσι υπήρξε μια σημαντική έμφαση στην οργάνωση των αγροτικών συνεταιρισμών στις απελευθερωμένες περιοχές. Οι αμερικανικές δυνάμεις αποσύρθηκαν το 1933 και το EDSNN σε μεγάλο βαθμό αποστρατεύθηκε. Το 1934 ο Σαντίνο δολοφονήθηκε και οι κολεκτίβες συντρίφθηκαν υπό τις διαταγές του στρατηγού Σομόζα, του νέου φιλοαμερικάνου ηγέτη.

Λιβύη και Ερυθραία

Στην Ιταλία τη δεκαετία του 1880 και του 1890 “αναρχικοί και πρώην αναρχικοί” ήταν μερικοί από τους πιο έντονους πολέμιους των ιταλικών στρατιωτικών επιχειρήσεων στην Ερυθραία και την Αβησσυνία”[39]. Το ιταλικό αναρχικό

κίνημα ακολούθησε αυτούς τους αγώνες μέσω μιας σημαντικής αντιμιλιταριστικής καμπάνιας στις αρχές του εικοστού αιώνα, η οποία σύντομα επικεντρώθηκε στην ιταλική εισβολή στη Λιβύη στις 19 Σεπτεμβρίου 1911. Ο Augusto Masetti, ένας αναρχικός στρατιώτης, πυροβόλησε έναν συνταγματάρχη που διέταξε τα στρατεύματα να αναχωρήσουν για τη Λιβύη, ενώ φώναζε “Κάτω ο πόλεμος! Ζήτω η αναρχία!”, το οποίο έγινε ένα δημοφιλές σύνθημα της αναρχικής καμπάνιας, ενώ ένα ειδικό τεύχος του αναρχικού περιοδικού “L’Agitatore” που εκδόθηκε με σκοπό την υποστήριξη της δράσης του, διακήρυξε “η Αναρχική εξέγερση λάμπει μέσα από τη βία του πολέμου”. Όλη αυτή η προπαγάνδα οδήγησε σε μια συσπείρωση των αναρχικών. Ενώ η πλειοψηφία των βουλευτών του Σοσιαλιστικού Κόμματος ψήφισαν υπέρ της προσάρτησης,[40] οι αναρχικοί βοήθησαν στην οργάνωση διαδηλώσεων κατά του πολέμου και μιας μερικής γενικής απεργίας, που “προσπάθησε να εμποδίσει τα τρένα των στρατευμάτων να εγκαταλείψουν τις περιοχές της Marche και της Liguria για να κατευθυνθούν προς τα σημεία επιβίβασης”[41].

Η αναρχική καμπάνια υπήρξε εξαιρετικά δημοφιλής μεταξύ των αγροτών και της εργατικής τάξης[42] και το 1914 το μέτωπο των αντιμιλιταριστικών ομάδων που βρισκόταν υπό την καθοδήγηση των αναρχικών – και ήταν ανοικτό σε όλους τους επαναστάτες- είχε 20.000 μέλη, και συνεργάστηκε στενά με τη Σοσιαλιστική Νεολαία[43]. Όταν στις 7 Ιουνίου 1914, ο πρωθυπουργός Antonio Salandra έστειλε στρατεύματα κατά των καθοδηγημένων από τους αναρχικούς αντιμιλιταριστικών διαδηλώσεων, ενάντια στα ειδικά τάγματα επιπλήξεων και ποινών στο στρατό και για την απελευθέρωση του Masetti[44], πυροδοτήθηκε η “Κόκκινη Εβδομάδα” του Ιουνίου 1914 [45]. Η μαζική εξέγερση συνοδεύτηκε από μια γενική απεργία με επικεφαλής τους αναρχικούς και την (αναρχοσυνδικαλιστική) Ιταλική Συνδικαλιστική Ένωση (USI). Η Ανκόνα κρατήθηκε από τους αντάρτες για δέκα ημέρες, οδοφράγματα στήθηκαν σε όλες τις μεγάλες πόλεις, ενώ αρκετές μικρές πόλεις στις διαδηλώσεις δήλωσαν ότι είναι αυτοδιοικούμενες κομμούνες, και όπου η εξέγερση έλαβε χώρα “κόκκινες σημαίες αναρτήθηκαν, εκκλησίες δέχτηκαν επίθεση, σιδηρόδρομοι συντρίφθηκαν, οι φόροι καταργήθηκαν και οι τιμές μειώθηκαν”[46]. Το κίνημα κατέρρευσε όταν το τμήμα των συνδικάτων του Σοσιαλιστικού Κόμματος ματαίωσε την απεργία, αλλά χρειάστηκαν δέκα χιλιάδες στρατιώτες για να ανακτήσουν τον έλεγχο της Ανκόνας[47]. Αφότου η Ιταλία εισήλθε στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο τον Μάιο του 1915, η USI και οι αναρχικοί διατήρησαν σταθερές αντιπολεμικές και αντιιμπεριαλιστικές θέσεις, συνεχίζοντας στο 1920, όταν ξεκίνησε μια μαζική καμπάνια κατά της Ιταλικής εισβολής στην Αλβανία και ενάντια στην ιμπεριαλιστική επέμβαση κατά της Ρωσικής Επανάστασης [48].

Ιρλανδία και ο James Connolly

Στην Ιρλανδία, για να αναφέρουμε μια ακόμα περίπτωση, οι επαναστάτες συνδικαλιστές James Connolly και Jim Larkin προσπάθησαν να ενώσουν τους εργάτες όλων των θρησκειών πέρα από τους θρησκευτικούς διαχωρισμούς στη δεκαετία του 1910, με στόχο να μετασχηματίσουν την Ιρλανδική Μεταφορική και Γενική Ένωση Εργατών, στην οποία και ηγούνταν, σε μια επαναστατική “Μεγάλη Ένωση” [49]. Ο σοσιαλισμός θα ερχόταν μέσω μιας επαναστατικής γενικής απεργίας: “αυτοί που αναπτύσσουν βιομηχανικές οργανώσεις για τους πρακτικούς λόγους του σήμερα, την ίδια στιγμή προετοιμάζουν το πλαίσιο της κοινωνίας του μέλλοντος(...) η αρχή του δημοκρατικού ελέγχου θα λειτουργεί μέσω των εργατών οργανωμένων κατάλληλα (...) σε βιομηχανικά σωματεία, και το (...) πολιτικό, εδαφικό κράτος της καπιταλιστικής κοινωνίας δεν θα έχει καμία θέση ή λειτουργία”[50].

Όντας ένας αμετάκλητος αντιιμπεριαλιστής, ο Connolly ήταν εχθρός της εθνικιστικής ρήσης ότι “οι εργάτες πρέπει να περιμένουν” και η ανεξάρτητη Ιρλανδία πρέπει να είναι καπιταλιστική. Ποια θα είναι η διαφορά στην πράξη, έγραφε, αν οι άνεργοι απλά συγκεντρώνονταν για την “ψαλμωδία της ημέρας του St. Patrick”, ενώ οι δικαστικοί επιμελητές φορούν “πράσινες στολές και κρατούν την άρπα χωρίς κάποιο στέμμα και το ένταλμα που σας στέλνει έξω στους δρόμους θα σφραγιστεί με τα χέρια της Ιρλανδικής Δημοκρατίας”[51]; “Εν τέλει”, επέμενε, το ιρλανδικό ζήτημα είναι ένα κοινωνικό ζήτημα. Πρόκειται για τον συνολικό μακραίωνα αγώνα του ιρλανδικού λαού ενάντια στους καταπιεστές και θα το επιλύσει ο ίδιος(ο λαός) μέσω ενός αγώνα για την κυριαρχία των μέσων της ζωής και των μέσων παραγωγής στην Ιρλανδία”[52].

Ο Connolly ήταν δύσπιστος ακόμα και για την ίδια την ικανότητα της εθνικής αστικής τάξης να πολεμήσει με συνέπεια ενάντια στον ιμπεριαλισμό, ξεγράφοντάς την ως ένα συναισθηματικό, δειλό και αντεργατικό μπλοκ, και ο ίδιος ήταν αντίθετος σε οποιαδήποτε συμμαχία με αυτό το στρώμα: η κάποτε ριζοσπαστική μεσαία τάξη έχει “υποκύψει στο Βααλ και έχει χιλιάδες οικονομικούς δεσμούς(...) που την συνδέουν με τον αγγλικό καπιταλισμό ενάντια σε κάθε συναισθηματικό ή ιστορικό δεσμό μαζί μας, σέρνοντας την προς τον ιρλανδικό πατριωτισμό”, και έτσι “μόνο η ιρλανδική εργατική τάξη παραμένει ο άφθαρτος κληρονόμος του αγώνα για την ελευθερία στην Ιρλανδία”[53]. Ο Connolly εκτελέστηκε το 1916, μετά από τη συμμετοχή του στην εξέγερση του Πάσχα, η οποία βοήθησε να πυροδοτηθεί η ιρλανδική επανάσταση του 1919-1922, μια από τις πρώτες επιτυχείς αποσχίσεις από την βρετανική αυτοκρατορία.

Η αναρχική Επανάσταση στην Κορέα

Ένα ακόμα παράδειγμα που αξίζει να αναφερθεί, είναι αυτό του αναρχικού κινήματος που εμφανίστηκε στην Ανατολική Ασία στις αρχές του εικοστού αιώνα, όπου άσκησε σημαντική επιρροή στην Κίνα, την Ιαπωνία και την Κορέα. Με την ιαπωνική προσάρτηση της Κορέας το 1910, η αντίθεση στην κατοχή της αναπτύχθηκε στην Ιαπωνία και στην Κορέα και εξαπλώθηκε και στην Κίνα. Στην Ιαπωνία, ο διακεκριμένος αναρχικός Kotoku Shusui συνελήφθη και εκτελέστηκε τον Ιούλιο του 1910, εν μέρει λόγω της εφημερίδας του και της καμπάνιας του κατά του ιαπωνικού επεκτατισμού[54]. Για τους Κορεάτες αναρχικούς, ο αντιαποικιακός αγώνας είχε μια πρωταρχική θέση στην πολιτική τους δραστηριότητα. Έπαιξαν ένα σημαντικό ρόλο στην εξέγερση του 1919 κατά της ιαπωνικής κατοχής και το 1924 δημιούργησαν την Κορεάτικη Αναρχική Ομοσπονδία στη βάση του “Κορεάτικου Επαναστατικού Μανιφέστου”, το οποίο αναφέρει: “Δηλώνουμε ότι οι ληστρικές πολιτικές της Ιαπωνίας είναι ο εχθρός για την ύπαρξη του έθνους μας και ότι είναι αναφαίρετο δικαίωμά μας να ανατρέψουμε την ιμπεριαλιστική Ιαπωνία με επαναστατικά μέσα”[55].

Το Μανιφέστο κατέστησε σαφές ότι η λύση σε αυτό το εθνικό ζήτημα δεν ήταν η δημιουργία ενός “κυρίαρχου εθνικού κράτους”, αλλά μια κοινωνική επανάσταση από τους αγρότες και τους φτωχούς ενάντια τόσο της αποικιακής κυβέρνησης όσο και της ντόπιας αστικής τάξης. Περαιτέρω, ο αγώνας θεωρούταν πως είχε διεθνιστικό χαρακτήρα από την Κορεάτικη Αναρχική Ομοσπονδία, η οποία προχώρησε στην προσπάθεια δημιουργίας μιας Ανατολικής Αναρχικής Ομοσπονδίας το 1928, που εκτεινόταν σε Κίνα, Ιαπωνία, Ταϊβάν, Βιετνάμ και άλλες χώρες, και η οποία καλούσε το “προλεταριάτο του κόσμου, ειδικά στις ανατολικές αποικίες να ενωθεί ενάντια στο διεθνή καπιταλιστικό ιμπεριαλισμό”. Μέσα στην ίδια την Κορέα, οι αναρχικοί οργάνωσαν ένα υπόγειο δίκτυο, την κορεάτικη Αναρχική Κομμουνιστική Ομοσπονδία, για τον συντονισμό των αντάρτικων δράσεων, της προπαγάνδας και της συνδικαλιστικής οργάνωσης [56].

Το 1929, οι Κορεάτες αναρχικοί ίδρυσαν μια ένοπλη απελευθερωμένη ζώνη, την Κορεάτικη Ένωση του Λαού στη Μαντζουρία, η οποία συγκέντρωσε δύο εκατομμύρια αντάρτες και αγρότες στη βάση των εθελοντικών γεωργικών συνεταιρισμών. Η Κορεάτικη Ένωση του Λαού στη Μαντζουρία ήταν σε θέση να αντέξει πολλά χρόνια τις επιθέσεις από τις ιαπωνικές δυνάμεις και τους κορεάτες σταλινικούς που υποστηρίζονταν από τη Σοβιετική Ένωση, πριν αναγκαστεί να στραφεί στον υπόγειο αγώνα[57]. Η αντίσταση συνεχίστηκε καθ’ όλη τη δεκαετία του 1930, παρά την έντονη καταστολή, καθώς μετά από την ιαπωνική εισβολή στη Κίνα το 1937, οργανώθηκαν μια σειρά από κοινές κινέζικες – κορεάτικες επιχειρήσεις[58].

Προς την Καταστροφή του Ιμπεριαλισμού

Οι αναρχικοί δεν μπορεί να είναι ουδέτεροι σε οποιονδήποτε αγώνα ενάντια στον ιμπεριαλισμό. Είτε πρόκειται για την πάλη ενάντια στο χρέος του τρίτου κόσμου, είτε τον αγώνα ενάντια στην ισραηλινή κατοχή της Παλαιστίνης ή την αντίθεση στις αμερικάνικες στρατιωτικές επιθέσεις στη Μέση Ανατολή, δεν είμαστε ουδέτεροι, δεν μπορούμε ποτέ να είμαστε ουδέτεροι. Είμαστε ενάντια στον ιμπεριαλισμό. Αλλά δεν είμαστε εθνικιστές. Αναγνωρίζουμε ότι η ίδια η ρίζα του ιμπεριαλισμού είναι ο καπιταλισμός και ότι η απλή αντικατάσταση των ξένων ελίτ δεν πρόκειται να λύσει το πρόβλημα αυτό με οποιονδήποτε τρόπο που να είναι προς το πραγματικό συμφέρον της εργατικής τάξης και της αγροτιάς.

Η ίδρυση των νέων εθνών-κρατών στην πραγματικότητα συνεπάγεται την ίδρυση νέων καπιταλιστικών κρατών, που με τη σειρά τους εξυπηρετούν τα συμφέροντα της τοπικής ελίτ σε βάρος της εργατικής τάξης και της αγροτιάς. Έτσι, τα περισσότερα εθνικιστικά κινήματα αφότου πέτυχαν τους στόχους τους και πήραν την εξουσία, στράφηκαν εναντίον της εργατικής τάξης, συνθλίβοντας με μένος τους αριστερούς και τους συνδικαλιστές. Με άλλα λόγια, η εσωτερική καταπίεση συνεχίζεται με νέες μορφές. Την ίδια στιγμή, ο ιμπεριαλισμός δεν μπορεί να καταστραφεί από το σχηματισμό νέων εθνών -κρατών. Ακόμη και ανεξάρτητα έθνη-κράτη αποτελούν μέρος του διεθνούς κρατικού συστήματος και του διεθνούς καπιταλιστικού συστήματος, ενός συστήματος στο οποίο η ισχύς των ιμπεριαλιστικών κρατών συνεχίζει να θέτει τους κανόνες του παιχνιδιού. Με άλλα λόγια, η εξωτερική καταστολή συνεχίζεται με νέες μορφές.

Αυτό σημαίνει ότι τα νέα κράτη -και οι ντόπιοι καπιταλιστές που τα ελέγχουν- δεν μπαίνουν σε μια συνολική και ουσιαστική διαδικασία αμφισβήτησης του ιμπεριαλιστικού ελέγχου και απλά προσπαθούν να πλαισιώσουν τα συμφέροντά τους όσο το δυνατόν καλύτερα στο συνολικό πλαίσιο του ιμπεριαλισμού. Αυτό σημαίνει ότι θα διατηρήσουν στενούς οικονομικούς δεσμούς με τις χώρες του δυτικού κέντρου, ενώ παράλληλα θα χρησιμοποιήσουν τη δική τους κρατική εξουσία για να δημιουργήσουν τη δική τους δύναμη, ευελπιστώντας πως τελικά θα εγκαθιδρύσουν το δικό τους ιμπεριαλιστικό καθεστώς. Στην πράξη, ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για την τοπική άρχουσα τάξη για την ανάπτυξη του τοπικού καπιταλισμού είναι η συντριβή της εργατικής τάξης και των μικρών

αγροτών, προκειμένου να είναι σε θέση να πωλούν φθηνές πρώτες ύλες και μεταποιημένα προϊόντα στην παγκόσμια αγορά.

Αυτό δεν αποτελεί καμία λύση. Πρέπει να καταστρέψουμε τον ιμπεριαλισμό, δημιουργώντας έτσι τις συνθήκες για την αυτοδιεύθυνση όλων των ανθρώπων σε όλο τον κόσμο. Αλλά αυτό απαιτεί την καταστροφή του καπιταλισμού και του κρατικού του συστήματος. Την ίδια στιγμή, ο αγώνας μας είναι ένας αγώνας ενάντια στις κυρίαρχες τάξεις εντός του τρίτου κόσμου, αλλά η τοπική καταπίεση δεν είναι λύση. Οι τοπικές ελίτ είναι ένας εχθρός, τόσο εντός των εθνικών απελευθερωτικών κινήσεων και ακόμα περισσότερο μετά τον επιτυχή σχηματισμό των νέων εθνών-κρατών. Είναι μόνο η εργατική τάξη και η αγροτιά που μπορούν να καταστρέψουν τον ιμπεριαλισμό και τον καπιταλισμό, αντικαθιστώντας την κυριαρχία τόσο των τοπικών όσο και των ξένων ελίτ με την αυτοδιαχείριση και την κοινωνική και οικονομική ισότητα.

Ως εκ τούτου, είμαστε υπέρ της αυτονομίας της εργατικής τάξης και της ενότητας και της αλληλεγγύης μεταξύ των χωρών, σε όλες τις ηπείρους, καθώς και υπέρ της δημιουργίας ενός διεθνούς αναρχοκομμουνιστικού συστήματος μέσω της αυτενέργειας της παγκόσμιας εργατικής τάξης και της αγροτιάς. Όπως είπε ο Σαντίνο: “Σε αυτόν τον αγώνα, μόνο οι εργάτες και οι αγρότες θα φτάσουν μέχρι το τέλος”.

Σημείωση [Agitprop Anarquista](#): Το παρόν κείμενο “Για μια ιστορία του αναρχικού αντι-ιμπεριαλισμού” του Lucien van der Walt εκδόθηκε στα ελληνικά, υπό τη μορφή μπροσούρας τον Σεπτέμβρη του 2015, από τις εκδόσεις Ασύμμετρη Απειλή.

Σημειώσεις:

1. D.Geurin,1970,Anarchism, Monthly Review, σελ.68
2. Στην ίδια πηγή
3. Στην ίδια πηγή
4. M. Bakunin, [1866] “National Catechism,” στο S.Dolhoff, 1971, Bakunin on Anarchy, George Allen and Unwin, London, σελ. 99
5. Bakunin,[1873], “Statism and Anarchy,” στο S.Dolhoff, 1971, Bakunin on Anarchy, George Allen and Unwin,London σελ. 341-3
6. Στην ίδια πηγή.
7. S. Cipko, 1990, “Mikhail Bakunin and the National Question,” στο The Reaven, 9, (1990), σελ. 3 σελ 11
8. members.tripod.com/~stiobhard/east.html
9. G.Woodcock,1975, Anarchism: a History of Libertarian Ideas and Movements.Penguin, σελ. 236-8
10. H. Oliver, 1983, The International Anarchist Movement in Late Victorian London, Croom Helm, London / Rowman and Littlefield,New Jersey, σελ.15
11. V. Richards,1993, Malatesta: Life and Ideas, Freedom Press, London, σελ.229
12. Στην ίδια πηγή, σελ. Marshall, 1994, Demanding the Impossible: a history of anarchism, Fontana, σελ. 347
13. D. Poole, 1981, About Malatesta, στο E. Malatesta, Fra Contadini: a Dialogue on Anarchy, Bratach Dubh Editions, Anarchist Pamphlets no.6, London, σελ. 42

14. Sail Mahomed, 1994, *Aux Travailleurs Algeriens, Volonte Aarchiste / Edition Du Groupe Fresnes Antony, Paris*(επιμελήθηκε απο Sylvain Boulouque).
15. Sylvain Boulouque, 1994, "Sail Mohamed: ou la vie et la revolte d'un anarchiste Algerien" στο Mahomed, 1994.
16. F.D., 27 April 1911, "Le Syndicait Marocain," στην *Le Bataille Syndicaliste*, number 1
17. R. Kedward, 1972, *The Anarchists: the men who shocked an era*, Library of the Twentieth Century, σελ.67
18. Ίδια πηγή
19. O Nevinson ήταν ένας Άγγλος που είχε ασκήσει κριτική στον ιμπεριαλισμό, η φράση είναι απο το 1909. Trehwela, 1988, "George Padmore: a critique," in *Searchlight South Africa*, volume 1, number 1, σελ.50
20. Ίδια πηγή
21. R.Kedward, 1972, *The Anarchists: the men who shocked an era*,Library of the Twentieth Century, σελ.67
22. M.Bookchin,1977, *The Spanish Anarchists: the heroic years 1868-1936* (Harper Colophon Books:New York, Hagerstown, San Francisco, London,1977, σελ. 163
23. A.Paz, 1987, *Durruti: the People Armed*, Black Rose, Montreal, σελ. 39
24. J. Casanovas, 1994,*Labour and Colonialism in Cuba in the second Half of the Nineteenth Century*, Ph.D. thesis, State University of New York at Stony Brook
25. Στην ίδια πηγή, σελ.436
26. F. Fernandez, 1989, *Cuba: the anarchists and liberty*, ASP, London, σελ. 2
27. Casanovas, 1994, προαναφερόμενη πηγή, σελ. 436
28. Casanovas, 1994, προαναφερόμενη πηγή, σελ. 8
29. Στην ίδια πηγή, σελ.366
30. Στην ίδια πηγή, σελ. 367
31. Στην ίδια πηγή, σελ. 381, 393-4
32. J. Casanovas,1995, "Slavery, the Labour Movement and Spanish Colonialism in Cuba, 1850 – 1890", *International Review of Social History*, τεύχος 40, σελ. 381-2. Αυτοί οι αγώνες περιγράφονται αναλυτικά στα κεφάλαια 8 και 9 του βιβλίου του Casanovas, 1994 που η πηγή βρίσκεται παραπάνω.
33. Βλέπε, inter alia, N. Caulfield, 1995, "Wobblers and Mexican Workers in Petroleum, 1905-1924", *International Review of social History*, number 40, σελ. 52, and N. Caulfield, "Syndicalism and the Trade Union Culture of Mexico" (paper presented at *Syndicalism: Swedish and International Historical Experiences*, Stockholm University: Sweden, March 13-4, 1988), J.Hart, 1978, *Anarchism and the Mexican Working Class, 1860 – 1931*, Texas University Press
34. Στην ίδια πηγή

35. D.C Hodges, *The Intellectual Foundations of the Nicaraguan Revolution*, cited in Appendix, "The symbols of Anarchy", *The Anarchist*
36. Στην ίδια πηγή
37. Βλέπε Navarro-Gennie, *Sin Sandino No Hay Sandinismo: lo que Bendana pretende* (unpublished mimeo: n.d.).
38. A.Bendana, 1995, *Sandinista Commemoration of the Sandino Centennial* (η ομιλία έγινε στην 61η επέτειο απο το θάνατο του στρατηγού Σαντίνο, που πραγματοποιήθηκε στο Συνεδριακό Κέντρο Olaf Palme του Μανάγκουα, και την διανομή ανέλαβε το Κέντρο Διεθνών Σπουδών του Μανάγκουα).
39. C. Levy, 1989, "Italian Anarchism, 1870 -1926", στο D. Goodway , *For Anarchism: history, theory and practice*, Routledge, London/ New York, σελ.56
40. G.Williams, 1975, *A Proletarian Order: Antonio Gramsci, factory councils and the origins of Italian communism 1911- 21*, Pluto Press, σελ. 36-7
41. Levy,1989, op cit, σελ.56, Williams,1975, op cit, σελ. 37
42. Στην ίδια πηγή, σελ.35
43. Levy, 1989, πηγή αναφέρεται παραπάνω, σελ. 56
44. Levy, 1989, πηγή αναφέρεται παραπάνω, σελ. 56-7
45. Στην ίδια πηγή, σελ. 56-7
46. Στην ίδια πηγή, σελ. 56-7, Williams, 1975, op cit., σελ.51-2. The quote is from williams.
47. Στην ίδια πηγή, σελ. 36
48. See, inter alia, Levy,1989, op cit., σελ. 64, 71, Williams, 1975, op cit.
49. Σχετικά με τους Connolly και Larkin, βλέπε E. O'Connor, 1988, *Syndicalism in Ireland, 1917-23*, Cork University Press, Ireland. Δεν σκοπεύω να μπώ σε μια διεξοδική συζήτησηπάνω στον Connolly στο παρόν κείμενο, εκτός απο το να δηλώσω οτι οι επαναλαμβανόμενες προσπάθειες να εντάξουν τον Connolly στην σταλινική, τροτσκιστική ή και την μαρξιστική παράδοση, γενικότερα -για να μην αναφέρουμε τον ιρλανδικό εθνικισμό ή και στον καθολικισμό- είναι ανεπιτυχείς λόγω των σαφέστατων απόψεων του Connolly σχετικά με τον επαναστατικό συνδικαλισμό μετά το 1904: Βλέπε το υλικό σε συλλογές όπως O.B. Edwards και B.Ransom(συντάκτες), 1973, *James Connolly: επιλεγμένα πολιτικά γραπτά*, ο Jonathan Cape: London.
50. J. Connolly, 1909, "Socialism Made Easy", Edwards and Ransom, πηγή αναφέρεται παραπάνω, σελ. 271, 274
51. Connolly, 1909, πηγή αναφέρεται παραπάνω , σελ. 262
52. J.Connolly, *Labour in Irish history* (Corpus of Electronic Texts: University College, Cork, Ireland [1903 – 1910]), σελ.183
53. Connolly, [1903-1910], op cit., σελ. 25

54. Ha Ki-Rak, 1986, A History of Korean Anarchist Movement, Anarchist Publishing Committee: Korea, σελ. 27 -9
55. Ha, 1986, πηγή αναφέρεται παραπάνω, σελ. 19-28
56. Ha, 1986, πηγή αναφέρεται παραπάνω, σελ. 35-69
57. Ha, 1986, πηγή αναφέρεται παραπάνω, σελ. 71-93
58. Ha, 1986, πηγή αναφέρεται παραπάνω, σελ. 96-113 58 Cited in D.Geurin, 1970, Anarchism, Monthly Review, σελ. 68